

SZÉKELY-UDVARHELY

— AZ UDVARHELYMEGYEI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS KOSSUTH-PART POLITIKAI LAPJA —

— A SZÉKELYUDVARHELYI „SZÉKELY TÁRSASÁG” ÉS TÖBB EGYESÜLET HIVATALOS KOZLÖNYE —

Megjelen hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.
ELŐFIZETÉSI ÁRA: egész évre 10 K, félévre 5 K, negyedévre 2 K 50 fillér. Külföldre egész évre 12 K. Közsegek, közsegi előjárók, papok és gazdasági egyleti tagok egész évre 8 K, titkok, közsegi és körjegyzők szintén egész évre 7 koronáért kapják. Egy példány ára 10 fillér.

Helyközi telefon 15. sz.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

BETEGH PÁL

LAPTULAJDONOS.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL: Székelyudvarhely, Kossuth-utca 31. szám, hova a kéziratok, hirdetések és előzetések küldendők. — Kéziratokat vissza nem adjuk. Hivatalos hirdetések 100 szög minden szó 6 fillér, azon felül 4 fillér, magán hirdetések négyzet om. 8 fillér, többszöri közlésnél 6 fillér. Nyílt-tér so a K. Díjak előre fizetendők. — M. kir. postatakarékpénztári osek- és kitéring 10.489. szám

Nyílt levél

Nagyságos Dr. Pál Árpád vármegyei főjegyző Urnak, mint a székelyudvarhelyi Székely Társaság titkárnak.

Székelyudvarhely, 1909. október 23.

Kedves Barátom!

Székely véreim között folytattam tíz évi munkásságom végét ért. „Közszolgálati érdekből” más működési tér lett részemre kijelölve, következésképp szívesen azt a megítélő megbízást, melyet nem kerestem, de melyet polgártársaim bizalmából viseltem, hálám kifejezése mellett megbízóimnak visszaadni, tisztelettel kérvén Tőged, légy kegyes az elnöki állásról való lemondásomat a Székely-Társaság közgyűlésének bejelenteni.

Végtelen nagy sajnálattal számolok be azon érzelmekről, melyek elnöki állásom elfoglalása idejében éltek bennem és melyek a lemondás pillanatát kellemetlenné teszik.

Midőn polgártársaim bizalma felém irányult, ismertem fajom kedvezőtlen helyzetét, társadalmunk ezer baját; erős akarat- és hazafias lelkesedéssel fogtam a munkához. Tehettem, mert Benned nemcsak jóbarátot, hűséges munkatársat találtam, hanem megtaláltam azt a mélyen érezni és gondolkodni tudó igaz székelyt is, kinek törekvése azonos volt az irányzattal, melynek szolgálatába állottam és mely hivatva volt a társadalmi ellentéteket kiegyenlíteni közös erővel megteremtteni, azt, hogy a hiányok úgy anyagi, mint szellemi téren a Társaság tagjai között lehetőleg pótoltsanak, hogy a magyar a magyart testvérének s ne ellenségének tekintse, hogy irányt adjunk, melyben haladva, boldogulásunkat minden téren meg-alapozhassuk.

Azonban ma, midőn megbízásomat leteszem, fájdalommal érzéssel kell kimondani, hogy igen keveset tettünk a most jelzett cél megőrkítésére, sőt a mit hazafias lelkesedéssel tehattunk, még azt sem követte az az eredmény, melyre számítottunk és a melyet egy egészséges közéletet élő társadalomban, a jó szándékkal vezetett becsületes munkásságnak föltétlenül el kellett volna érnie. Bizonyítok.

Hazafias lelked sugallatától hevitve, nagy körültekintéssel, féltő gonddal, erős tudással megkésztetted a „Szellemi művelődésünk jövője” című tanulmányodat. Társaságunk letár-

gyalta. Kitörő örömmel és lelkesültséggel magáévá tette, azonban a kivételnél a Társaság előtt ott állott a tilalomfa: a tapasztalt közöny és a hivatottak nemtörődősége.

Előkészítettük, fényes anyagi és erkölcsi eredménnyel meg is csináltuk a Székelyek nagygyűlését Székelyudvarhelyen. A hír szárnyára vette ezt a szegény elhagyott s a kultúra igen sok eszközéből mesterségesen kizárt székely népet. Kiállításunkkal megmutattuk, hogy a létfeltétel minden eszközét bírjuk. Van tudásunk, van izlésünk, van anyagunk, van erős karunk és akaratunk. De a mi fölött nem rendelkezünk: egy erős ipari és kereskedelmi szervezet, céltudatos irányítással, kellő anyagi eszközökkel, annak megalkotását, kiállításunk után méltán várhattuk. Ebben is csalódtunk. Az iparnak nagy fáradsággal összehordott remekei másfelezer embert félnapig gyönyörködtetett, mint valami görög-tűz s azután eltűnt nyomtalanul, mint egy szép álom!

Már két ízben vittem a Társaság választmánya elé azt a gondolatot, hogy minden évben rendezzünk be Székelyudvarhelyen egy karácsonyi bazárt, mely kizárólag hazai ipartermekkel legyen ellátva s ez által azt a sok-sok száz koronát ne engedjük át ellenségeink gazdagítására, megerősítésére. Ezt a tervet is lelkesedéssel fogadta Társaságunk minden tagja, de a régi utat, mely a külföldi rongyokhoz vezet, nem akadt, a ki elkerülje.

A múlt évi székely nagygyűléstől azt a megbízást kaptuk, hogy egy nagy nemzeti pénzalap összehozására készítsünk tervezetet. Egyik lelkes székelyünk, Gálffy Ignác, az eszközöket e célra meg is jelölte, melynek alapján a tervezetet ki is dolgoztuk. Igaz, hogy nagy és kitartó munkát követelt ennek végrehajtása, ámde ez a munka oly gyümölcsöket termelt volna, mely egy nemzetvédeket képes talpra állítani s végleges meghátrálásra kényszerítettük volna a nemzetiségek támadó föllepését.

Ezt a hatalmas tervet a kései kor fiainak hagyjuk örökségül, remélve, hogy talán akkor majd tetteikben, önzetlen, becsületes munkásságban fog megnyilvánulni a hazafias s nem szemforgatásban, káprázató frázisokba s a mindennapiasság silány eszközeiben.

A midőn a m. kir. kormány a választói jog kiterjesztését

terve vette és többek között e jogositványt az olvasni és írni tudáshoz kötötte: Társaságunk kiindulván azon gondolatból, hogy minő büszkeség lenne Udvarhelymegyére nézve, ha nem akadna oly székely, ki olvasni és írni nem tud; a társadalomból összekoldult filléreiből egy 400 koronás pályadíjat tűzött ki azon hazafias tanítók jutalmazására, kik az analfabéták oktatása körül a legszebb eredményt érik el. Még ez az intézkedésünk is csak félig sikerült. Három tanító tétetett nyilvános vizsgálatot, kik közül a vármegyei közigazgatási bizottság javaslatára egyiket 200, más kettőt 100—100 korona jutalomban részesíti Társaságunk. Jól tudom, hogy az oktatás sok helyen folyt, azt is tudom, hogy eredménnyel végződött; azonban nem volt, aki a tanfolyam vezetőit felvilágosítsa arról, hogy a jutalmazás nyilvános vizsgálatot kíván s így sok hazafias törekvés még nevet sem nyert.

Senkit sem vádolok, de mint jellemző tünetet említem meg, hogy akkor, midőn Társaságunk az analfabéták oktatására pályadíjat tűzött ki, az illetékes tanhatóság nem tartotta szükségesnek még azt sem, hogy Társaságunk vezetését a vizsgálatokról értesítse és így kizárta a megjelenését.

Ezekben csekély működésünk-ről a nyilvánosság előtt beszámolván, nem is említem meg azt a sok irányu adminisztrációs ügyet, melyet készséggel és örömmel végeztünk; hanem kérések, légy kegyes hálámat a közgyűlés előtt a meg nem érdemelt kitüntető bizalomért tolmácsolni azon ohajtásom mellett, vajha megtörhetnétek a rideg közönyt, az irigységet, a széthuzást, nemzetünk ezen ezeréves átkát s a Te ideális nagy lelked, mély tudásod és izzó hazaszereteted fényével révbe vezethetnéd a Székely Társaságnak sok eredménnyel terhelt hajóját.

Szeretettel és hazafias örömmel figyeli munkásságotokat a Te igaz híved

Mátffy Domokos
p. ú. titkár.

Mi jobb?

Magyar, ha békén törőd sorsodat, lgy szól az ellenség örülve: „Jól tűri sorsát, hát csak türje!” És neked mit sem ad.

De ha szivedből panasz-szó fakad, Haragosan így szól az osztrák: „Izgága nép, hadd türje sorsát.” — És mindent megtagad.

„M. N.”

Nix dájcs!

Irta: Pallos Árpád dr.

Bécsben összeült az egész magyar kabinet, hogy Ő felsége elnöklése alatt a válságról tanácskozzék s hogy végre dülőre vigye az ország anyagi és erkölcsi tönkjét maga után vonó hosszas válságot. Tanácskoztak, összesen vagy harminc percet s ez idő alatt rájöttek, hogy a válságot még mindig nem időszerű megoldani, hogy hát Pató Pál örökéletű mondása szerint: [Hejh, ráérünk arra még!

Valamikor a régi jó időkben, ha valamit a tősgyökeres magyar ember meg akart tagadni, arra azt mondotta, hogy nix dájcs! Manapság ugyilátszik megfordult a jelszó s azok mutatnak fügét a magyar követelésnek ezzel a kifejezéssel, akik régente ahhoz voltak hozzászokva, hogy ők kapjanak ilyen válaszokat.

Nix dájcs a magyar követeléseknek, nix dájcs a magyar reformeszméknek, nix dájcs a magyar érdekeket előmozdító jogos kívánalmaknak.

S miért van mindez? Minek köszönhetjük mi azt, hogy a koronatanács harminc pernyi ugszólvá kutyafuttában letárgyalt fontos tanácskozását ezzel az egyetlen sokat mondó jelszóval fejezik be, hogy nix dájcs, hogy t. i. semmit sem lehet teljesíteni mindabból, amit a magyar kormány kér, semmit sem lehet elfogadni mindabból, a mit a magyar felelős kabinet előterjesztett? Honnan a bátorság, a merészség szembe szálni, egy független, alkotmányos nemzet jogos akaratával? Miért merik kockáztatni azt, a mit jog és törvény már amúgy is biztosít neki?

A király a döntést fenntartotta továbbra is magának. Tehát sem a kormány előterjesztéseit el nem fogadta, sem pedig kívánságukat: végleges elbocsájtásukat illetőleg nem teljesítette. Még Oroszországban is annyira respektálják a személyes szabadságot, hogy ha valaki valamire vállalkozni nem akar, ha valaki nem érzi hivatottnak magát arra, hogy valamely állást betöltjön, valamit végezessen mondjuk, még ott sem kényszerítik az illetőt, hogy azon a helyen megmaradjon s az általa képtelennek vélt dolgot véghez vigye. Csak nálunk, Európa közepén, az alkotmány védbástyája mögött elbujva, képzelhető, hogy egy egész kabinet időtlen-időkéig, miképen Mahomed koporsója, ég és föld között lebegjen; sem el nem bocsátják, sem tényleg ki nem nevezik, egészen addig, amíg ők, a parlamentárizmussal egyetemben neveltségessé lesznek s meg nem ölik az emberek alkotmányosságban való hitét.

Nincs döntés és nem is lesz. Nem lesz pedig azért, mert fenn már kitapasztalták a magyar érdekeltséget, a magyar közönyt, nem-bánomságot, melyet minden ilyen fontos politikai események iránt érzett a nemzet nagy és számottevő többsége. Az az egynehány képviselő, akik csendben, avagy lármásan az ország politikáját ugyszólván csinálják, az a pár nagyhang, de kis hatalmu politikai harcos csak üres lármát, szinpadai mennydörgést tud produkálni, ha a nemzet nagyszámú embertömege nem segíti akciójában. Amíg Ausztriában látni fogják, hogy mindig egyes emberek megalkuvásán, avagy meg nem alkuvásán mulik Magyarországon a legfontosabb politikai kérdések eldöntése, addig mi ne is számítsunk arra, hogy ott fenn a nemzet akaratát, képviselje bár koronatanácson az egész kabinet többsége is azt, érvényesüljön.

A nemzetnek magának kell sikra szállania igazáért. Népgyűléseken, meetingeken kell tiltakoznia a lehetetlen helyzet beállításán. Ki kell mondania a nemzeti ellenállást mindaddig, míg meg nem adják mindazt, mit évtizedek óta hiába követel. Egy szál katonát, egyetlen fillér adót nem ad, míg nem teljesítik mindazt, mely jövődö boldogulása, megélhetése és főleg prosperálása megkövetel.

Ne üres jelszókkel igyekezzük a nép még értelmes rétegeit is elbutítani, hanem világosítsuk fel a polgárokat, hogy csak akkor tudunk eredményeket elérni, ha azt nyers erővel kieroszakoljuk a bécsi kamarillától, mert elnézést, méltányosságot tőlük hiába várunk.

Ha majd mi állunk a sarkunkra, mi vesszük elő régi jelvényeinket, elsősorban a tulipánt a társadalmi vámsorompó fellállításának emelgetésére és virágzó megnyilvánulását, ha mi mutatunk független osztrák lehetetlen és igazságtalan kívánságoknak, akkor talán elérhetjük, hogy azokat a kívánságainkat is teljesíteni fogják, melyek ma még keresztülvihetetlennek látszanak. Ha az egész nemzet, mint egy ember, sarkára áll, s egyszóval, egylélekkel kiált oda az osztráknak:

— Nix dajcs!

Akkor talán majd más eredmény lesz a koronatanácsnak s más hatása a magyar kabinet egyöntetű akaratának.

A mezőgazdaság és az általános drágaság.

Irta: Jeszenszky Pál, az O. M. G. E. ügyvezető-titkára.

Nemcsak a fővárosban általános a panasz, de a vidéki városok lakossága is súlyosan érzi a megélhetési viszonyok súlyosbodását, a legszükségesebb háztartási és fogyasztási cikkek folytonos és állandó drágulását. Ugy a szaksajtóban, mint a helyi organumokban állandó panasz tárgyat képez az a körülmény s valljuk be nem ok nélkül, mert az a jelenség, hogy a legszükségesebb fogyasztási és háztartási cikkek ára fokozatos emelkedést mutat, tulajdonképpen existenciáját kezdi ki egyes társadalmi osztályoknak, kik kiadásai növekedésével arányban

bevételeik növekedésére nem számíthatnak.

Egyes vidéki városok már komolyan foglalkoznak az általános drágaság enyhítésének kérdésével, azonban még mindig csak a tanulmányozásnál tartanak, ami különben nem is történhet másként, mikor a baj gyógyításához, az előidéző okot kell kikutatni, mely előidéző ok pedig az egyoldalú szemlélfő által ugyancsak kifürkészhetetlen.

A közéleti viszonyok terén az utolsó években bekövetkezett drágaság már a múlt években igen élénken foglalkoztatta az összes társadalmi osztályokat; a termelők szempontjából a magyar gazdák leghatalmasabb testülete az Országos Magyar Gazdasági Egyesület is nyílt üléseiben vitatta meg az okokat, sőt az élelmiszerek drágasága miatti panaszok, valamint a közéleti viszonyok javítását és rendezését sürgető kívánságok magát a kormányt is akcióra készítették ebben az ügyben. A pénzügyminiszter kezdeményezésére tanulmány tárgyává tettett e kérdés s a drágaságot előidéző okok összegyűjtése széles alapon indult meg. Sőt mikor egybegyűjtve volt az erre vonatkozó értekes anyag, szaktanácskozmány is volt abból a célból, hogy megállapíthatók legyenek azok a módok és eszközök, melyek a közéleti viszonyok javítására alkalmasaknak látszanak.

Ugy a pénzügyminiszteriumban annak idején megtartott ankéton, mint a felületes sajtóban is megkísérelték egyes körök a kérdést oly irányban tárgyalni, mintha az általános drágulásnak elsősorban a termelő közönség s általában a mezőgazdaság volna az okozója, azonban csakhamar kellő értékűre szállottak le az ilyenféle próbálkozások, midőn a mezőgazdasági érdekek képviselői indokolták meg véleményüket s körvonalazták álláspontjukat, melyhez a mezőgazdaság s általában a termelők érdekképviseleti szervei is mindenben csatlakoztak. Ez az álláspont pedig határozott tiltakozás volt minden oly kezdeményezés ellen, mely a vámvédelmet gyengíteni, idegen nyers-termények behozatalát elősegíteni, valamint a Balkán-államok felől éiő állat és állati termékek behozatalát engedélyezni célozta volna. Ugyancsak érintetlenül kívánta hagyni az őrlési forgalmi tilalmat s nyers-terményeink kivitelét nem csökkenteni, sőt fokozni tartotta szükségnek.

Ezen általános és magasabb szempontok figyelembe vétele mellett a legközvetlenebb kívánalmakra is rámutattak a mezőgazdasági körök az általános drágulás enyhítésének orvosszereire a mezőgazdasági termények és élelmiszerek termelésének fokozása és szervezése, valamint a fogyasztás és élelmiszerek kereskedelmének szervezése tekintetében. E téren különös fontosságu a közvetítő kereskedelem kinövéseinek megrendszabályozása, illetve lehető kiküszöbölése, a termelőknek a fogyasztóval való közvetlen érintkezésbe hozatala révén, mely téren a fogyasztó és értékesítő szövetkezetek létesítésének előmozdítása lehet legfontosabb teendője a vidéki városok intéző köreinek is akkor, amidőn az

általános drágaság megszüntetése, vagy legalább is csökkentése érdekében közreműködni óhajtanak. Mert eleve is hibás, sőt következményei-ben a legnagyobb mértékben káros lehetne minden más olyan intézkedés, mely a termelő megrendszabályozását kísérelné meg akkor, amidőn csak a rosszakarat nem látja, hogy az általános drágaság legjobban a gazdát sújtja, lévén ő egyuttal a legnagyobb fogyasztó is, — rajta kívül pedig a hivatalnok osztály érzi a legjobban a drágaság súlyát akkor, amidőn a közvetítő, a drágaság idején csak úgy, mint azelőtt, vagy talán még előnyösebb alakban is, — megtalálja a maga számadását.

HIREK.

Ha mondaná . . .

Ha mondaná a jó Isten,
Miként mondá réges-régen:
„Eltörölöm a bűnös embert,
Mert bánom, hogy teremtettem.“
Vajjon találna-e mostan
A sok között tiszta lelket,
Egy új Nóét, egy valódi,
Egy büntelen igaz embert?!

József János.

Csak egy virágszálat! . . .*)

Szakadatlan hangzó halotti harangszó — Ha egyik elhallgat, elkezd a másik; — Szivünk drága gyöngye: szemünk hulló könnye — Nyomán az anyaföld iszamósra ázik. — — Hogyha egy mederbe gyűlne egyszer egybe — Minden elhullott köny széles e hazába: — Hömpölygő hullámmal átszelné a rónát — Tiszaduna mentén egy új folyam árja... — — Magyar temetőknem minden zugja tömve — Egy egy sir minden kis talpalatnyi földje, — Kalászos rónáink szorgos hangya népe — Mint a pergő kalász, úgy omlik beléje. — — Ragódik kebelén korunk szörnyű kórja, — Véres háboruknál rémesbb rombolója; — Alattomban támad, tizedli népünk — S pusztítása elé tehetetlen' nézünk. — — Csirájába fojtja a felseledő bimbót, — Liliomot hervaszt, lenge száron ringót, — Sudár jegegyeink' ledönti a porba — Néma temetőknem ott hevernek sorba. — — És mi látjuk őket szenvedve hervadni, — A halál csókjától élve elhamvadni, — Tüzes poklot járn, megváltásra várni . . . — — S meggyünk tehetetlen' a sirjokat ásn . . . — — Kegyelet szent napján, ha dér száll a földre: — Sirjaik virággal, koszorúkkal fődve. — — S egy könyörgő szózat, mely e hazán áthat, — E koszorúból kér — csak egy virágszálat! — — Ha minden sirhalom minden virágsokra — Csak egy virággal lesz kevesebből fonva, — Amit az irtalom kosarába szántak: — Életet jelent ez sok halál-raszántnak. — — A sok virágszálatból virágerdő léssen! — S arat az irtalom! — Ugy fogadja készen — Az ellent, mely aztán már hasztalan támad! — S nem kér hozzá többet, — csak egy virágszálat!

Balla Miklós.

*) A József Kir. Herceg Szanatorium Egyesület halottnapjai akciójára.

— Az erdélyi püspök városunkban. Gróf Majláth erdélyi r. k. püspök tegnap délután Székelyudvarhelyre érkezett. Ma (vasárnap) a bérmálás szentségét osztja ki és a főgimnázium ifjuságát veszi fel a Mária kongregációba. Holnap a főpásztor innen Csiksomlyóra utazik, hol kedden és szerdán marad s Kovács Lajos alszerpapot felszenteli. Majd Kézdivásárhelyre megy, ahonnan vasárnap délelőtt Brassót, illetve az ottani intézeteket fogja meglátogatni. Nov. 5-ike táján utazik vissza székhelyére, Gyulafehérvárra.

— A székely körvasut, mely mindenesetre jobb a semminél, mert vonala a székelység egyrészének modern utja lesz a világ felé — kiépült és ünnepélyes megnyitása folyó hó 28-án történik meg. Kosuth Ferenc kereskedelemügyi minisztert Szt. József államtitkár fogja helyettesíteni az ünnepségen. A megnyitásra Csik-, Háromszék-, Marostorda- és Udvarhelyvármegyék országgyűlési képviselőit, valamint vezető személyiségeit is meghívták. Az új vasut technikailag is mesteri alkotás, mert műépítmánya vasutépítési ritkaságok. És mi még sem tudunk annyira örvendeni e körvasutnak, mint amennyire megörvendeztetné az egész Székelyföld lakosságát az apahida—marosvásárhely—székelyudvarhely—sepsiszentgyörgy—konstancai egyenes, igazi székely vasut. Különösen Udvarhelyvármegyét teljesen elhagyja a körvasut, melynek az adott nyomorult helyzetünkben éppen semmi hasznát nem láthatjuk. Eltereli tőlünk az eddigi forgalmat és főlősen növeli más vidékek lakosságának jólétét. Mi azonban még a harmadik vonatpár beállításához sem tudunk hozzájutni. Az ünnepségen résztvevő budapestiek e hó 27-én d. u. 2 órakor indulnak és Brassón keresztül Gyergyószentmiklósról, onnan pedig Dedára, illetve Marosvásárhelyre mennek, ahol mindenütt ünnepélyesen fogadják őket.

— Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Kolofont Ersebet okl. polgári iskolai tanítónt a székelyudvarhelyi polgári leányiskolához helyettes tanítónt nevezte ki.

— Ha igen, mi módon? E cím alatt a „Független Székelység“ lap-társunk így ir tanító-egyesületünk lapunkban közölt pályakérdéséről: Az „Udvarhelymegyei tanító-egyesület“ most a következő tételre pályázatot hirdet: A néptanító az iskolán kívül váró feladatok és pedig: ifjusági egyesületek, gazdakörök, szövetkezetek szervezése, vezetése, alkoholizmus elleni küzdelem megoldhatók-e úgy, hogy azok a tanító munkálkodását tul ne terheljék? Ha igen, mi módon? Pályadíj 60 korona. Erre a kérdésre egy a felelet: Nem. Mert aki egyleteket akar szervezni, vezetni és küzdeni akar az alkoholizmus ellen, annak éjjel-nappal ott kell lenni egész erejével a harctéren. Aki más módot tud, az nem 60, de egy millió koronát megérdemel.

— A református temető rendezésére adakoztak: (2. közl.) Menyhárt A., Szakács K. és Szobotka R. 20—20 K. Flórian K. 25 K, özv. Boros K-né 10 K, Felegyházi A., Barcsay K., Kassay A-né és N. N. 5—5 K. Özv.

Koréh G-né 8 K, Unger I. 3 K, Bogyor G. és Horváth J. 2-2 K. Nagy J., özv. Nagy F-né és Ládai K-né 1-1 K. Máthé E. kőmives 50 f. Összesen 133 70 K. Együtt a két közlés összege 276 70 K. Köszönöm a kegyes adományokat s kérem azokat, akik még nem járultak e nemes célhoz, szíveskedjenek adományaikat minél előbb hozzám juttatni, mert a szükség igen nagy. Dr Soly-mossy Lajos.

— **Muzeumegyleti ülés.** Az udvarhelyvármegyei Múzeum-egyesület választmánya ma (vasárnap) d. e. 11 órakor ülést tart. Beterjesztik a kiküldött pénztárvizsgáló bizottság jelentését és Dr Paál Árpád vármegyei főjegyző javaslatot tesz a Múzeum-egyesület további főtartása érdekében. Ezen kívül esetleges indítványokat tárgyalnak. A tárgysorozatot fontosságára való tekintettel az elnökség a minél számosabb megjelenést kéri.

— **Meghívó.** Az „Udvarhelyvármegyei róm. kath. Tanító egyesület” Havasalji fiókköre őszi rendes ülését Vágáson november hó 8-án a róm. kath. iskola tantermében délelőtt 10 órától kezdődőleg tartja, melyre a járáskör rendes és pártoló tagjait, valamint a tanügybarátokat tisztelettel meghívom. Szabó Antal, fiókköri elnök. Tárgysorozat: Dél-előtt 9 órakor szentmise a plebánia templomban. Gyakorlati tanítások. Elnöki megnyitó. Elnöki előterjesztések. Jegyzőkönyv olvasás. Szabad előadást tart: György Lajos helybeli plebános. Vitatétel, bevezeti: Bodosi Antal. Szavál: György Géza. Felolvas: Dobai Ferenc. Tanítások bírálat. Jelentések, indítványok. A jövő gyűlés helyének és idejének megállapítása. Gyűlés után közbéd lesz s a résztvevők ebbeli szándékukat Erdély András helybeli tanítónál gyűlés előtt 3 nappal bejelenteni szíveskedjenek. A tagsági díjak befizetését, valamint a pontos megjelenést is tisztelettel kérem.

— **Elűtötte a szekér.** Folyó hó 20-án a délutáni órákban a kökereszt téren Dán András 68 éves szekelyudvarhelyi napszámot elűtötte Ugron Gáspár bikfalvi nagybirtokos egyik fát vivő szekere, a melyen egy Szabó nevű kocsis ült. Dán Andrást, aki súlyos csonttörést szenvedett, azonnal beszállították a vármegyei kórházba, a gondatlan kocsis ellen pedig megindult az eljárás.

— **Bedő F.** volt református pap sirja rendezésére a Riemer K. Gusztáv ur ivén aláírtak közül aláírásukat befizették: Dr Kassy A. 20 K, Amberboy J. 5 K. Csillag I. 4 K Hargita N. és Spaller J. 2-2 K. Összesen 33 K. Mint új adakozó Félegyházi A. adott 5 K. A gyűjtés eredménye 478 K 85 f. Köszönöm a kegyes adományokat! Ujjakat készséggel fogadok és nyugtázok. Dr Soly-mossy Lajos.

— Erdélyrészi országos vásárok.

Október 25-én: Nagymás, Ósinka, Soósmező; 26-án: Buza, Erked, Hadad, Magyarigen, Szamosujvár, Szászesór; 27-én: Homoródoklánd, Szentlászló; 28-án: Brassó, Erdőszentgyörgy, Jakabfalva, Kézdivásárhely, Monora; 29-én: Papole; 30-án: Borgóprund, Déva, Óradaa; 31-én: Egerbegy (Nagyküüllővm.), Gyergyóalfalu, Gyimesközélpok, Mezőbánd, Szásznádas.

— **Harminchárom napos** lesz csupán a jövő évi farsang, vagyis január 7-ikétől mindössze február 8-ikáig tart. Ugyancsak igyekezni kell tehát a házasság legényeknek és leányoknak, ha a farsangban akarnak házasodni.

— **Magyar Otthon.** Egyik legtitésesebb és legszebb ellátás Budapest a Magyar Otthon penzióban, VIII., Főherceg Sándor-utca 31. a. és b. alatt van.

— **Kiss szerencsése nagy!** A m. kir. szab. osztályországi csütörtöki befejező húzásán a 600.000 koronás főnyereményt a 96071 számú 88-ban eladott sorsjeggyel ismét a hírneves Kiss Károly és társa bank részv. társaság (Budapest, Kosuth Lajos-utca 13.) szerencsés vezető nyerték, hol immár negyedszer nyerték meg a 600.000 koronás főnyereményt, nem hiába mondja a közmondás: „Kiss szerencsése nagy!”

— **Mig a korcsmában horozott.** Pap Sándor máréfalvi lakos folyó hó 21-én este hazafelé igyekezett fiával együtt. A Bethlen-utcában Ferenc Károly vendéglője elé érve, a szekérről leszállottak és oda betértek egy pohár borra. Körülbelül 10 percig lehettek a korcsmában s azután kijöttek, hogy folytassák utjukat. Ekkor azonban észrevették, hogy a szekérről ismeretlen tettes azalatt, míg ők bent boroztak, elemelt egy zsákot, melyben csizma és könyvek voltak. A kár mintegy 50 korona.

— **Magyarország és a Balkán közötti táviratkozás díja.** Belgrádból jelentik: A „Srpske Novine” közlése, hogy a Szerbia és Magyarország, Ausztria, Bosznia és Hercegovina közötti távirati küldeményekre vonatkozó szerződés november 1-én lép életbe. A szerződés értelmében a távirati díjazás Ausztriába, Boszniába és Hercegovinába Visegrádon át hét para, Magyarországon át kilenc para (a régi szerződés szerint 12,5 para). A legkisebb díjtétel 70, illetve 90 para (tiz szó számára). Hirlaptáviratoknál a nemzetközi táviró-szabályzat rendelkezései szerint 50 százalékos mérséklés van. Az időjelző táviratok díjtalanok.

Rövid hírek.

Csiky-szoba. Aradon most kulturpalotát építenek, amelyben a Kölcsey egyesület kezdeményezésére Csiky Gergely emlékére külön szobát rendeznek be. — **A beléndek.** Titelen Nall Péter fiaival és ezek

játszótársaival a mezőre ment. Utközben a gyerekek beléndeket találtak és azt megkóstolva, a két Nall fiu meghalt, játszótársaik pedig haldokolnak. — **A forgószél** óriási kárt okozott Indiában és különösen keleti Bengáliában. Tizennégy gőzös elsüllyedt, sok ezer ház elpusztult és robozó vonatokat is ledobott a töltésekről. Az ember áldozatok száma sok százra rug. — **A telefont** most szerelik Kézdivásárhely és Sepsiszentgyörgy között. — **Nagyajtán** a kir. járásbírósnak új épületet emel az állam a község által adott telken. — **Musa-telepen** a minap történt tüzeset alkalmával Szabó János nyújtódi legény oltás közben egy épület tetejéről a tűzbe esett és szénén égett. — **Rostáltatás.** A templomtól 30 mtr. távolságban vasárnap rostáltatni, pláne az istentisztelet tartama alatt, az 1879. évi XL t.-c. 52. §-ába, illetve az 1886. évi LIII. t.-c. 19. §-ába ütköző kihágást képez s mint ilyen büntetendő. **Svárdström,** a nagy művész Marosvásárhelyt november 7-én hangversenyt rendez, amelyre az ottani zenekedvelők társasága már 100 helyet foglalt le. — **Debrecenben** Thaly Kálmán örökét Dr Tüdös János 399 szótöbbséggel, függetlenségi programmal megválasztott országgyűlési képviselő foglalta el. — **Főherceg és a maszatos kéz.** Bleriottal fényes sikere után a jelen volt József főherceg is kezét fogott. Ez azonban nem ment minden akadály nélkül. Bleriot maszatos, korom, benzines kezét kissé vonakodott a főhercegnek nyújtani. Erre a főherceg így szólt: Soha se szegyenkezzék. Nincs az a tiszta kéz, amely ennél gyönyörűbb munkát végezhetne. — **Lombroso** Cézár a híres olasz antropologus meghalt. Egyike volt a legismertebb tudósoknak, akinek az elmegyógyászat terén tett megfigyelései és eszméi az egész világon elterjedtek. — **Magyarnán,** Kolozsvár vidékén a havasok ormát szerdára virradólag 2 cm. hóréteg lepte el. — **Az erdélyi r. kath. státusgyűlés** folyó évi november 18-án lesz Kolozsvárott.

TORVENYKEZÉS.

Esküdtzéki tárgyalások.

Negyedik nap október 21. Az esküdtzéki tárgyalások negyedik napján, halált okozó súlyos testisértséssel vádolva László Illés 17 éves ófalvi cigány került a bíróság ítélőszéke elé, aki Pál József, ófalvi cigányt a Perl Mózesné korcsmájában egy zsebkéssel úgy megszurta, hogy az nyomban meghalt. Elnök: Demény Ferenc, kir. ít. táblai bíró. Szavazó bírák: Dr Voith Gerő és Nagy Kálmán, kir. törvsz. bírák. Jegyző: Constantinescu Viktor, törvsz. jegyző. A vádat Révffy Zoltán, kir. ügyész képviseli, a védelmet Olasz Péter ügyvédjelölt látja el. Az esküdtek a tanuvallomások, a vád- és védbeszéd

meghallgatása után vádlottat halált okozó súlyos testisértséssel büntetést vetkesnek mondják ki, ennek alapján pedig a bíróság meghozza az ítéletet, mely 4 évi fegyház. Az ügyész és vádlott megnyugodtak az ítéletben, védő ellenben az enyhítő körülmények nem alkalmazása miatt, semmisségi panaszt jelent be.

Ötödik nap, október 22. Az esküdtzéki tárgyalások ötödik napján halált okozó súlyos testisértséssel büntetvével vádolva ifj. Elekes Dani Imre, kecsesi lakos került az esküdtzék elé, aki Szélyes Gáspár, kecsesi lakost zsebkésével halálosan megszurta. Elnök: Bayler Kálmán, kir. törv. elnök. Szavazó bírák: Graffius Károly és dr Szepesy József, kir. törv. bírák. Jegyző: Szabó Ignác. A vádat Révffy Zoltán, kir. ügyész képviseli, a védelmet dr Vass Lajos ügyvéd látja el. Az esküdtek a tanuvallomások, a vád- és a védbeszéd meghallgatása után vádlottat bűnösnek nyilvánítják, melynek alapján a bíróság meghozza az ítéletet, mely áll: 4 évi fegyház és 860 korona kártérítésből az elhunyt édesanyja, Szélyes Péterné részére. Az ítélet jogerős.

Tekintettel arra, hogy az esküdtzéki tárgyalások hatodik (október 23-án) napján, még lapunk zártakor a tanuvallomások folynak, így ezen napon tárgyal ügynek az ismertetését csak jövő számunkban lesz alkalmunk ismertetni.

(Folytatjuk.)

Munkásbiztosítás.

A cséplőgéptulajdonos vétkessége. Felmerült konkrét esetből kifolyólag elvi jelentőségű határozatban mondta ki a Curia, hogy nem állapítja meg a cséplőgéptulajdonosnak a baleset körüli vétkességét egymagában az a körülmény, hogy 16 éves egyént alkalmazott kéve adogatásra.

Tanulónak ügyes fiút fizetéssel azonnal felvesz
Betegh Pál könyvnyomtató-intézetében Székelyudvarhelyt.

Magyar Könyvvelési Folyóirat

havi folyóirat a könyvvelési ismeretek fejlesztésére. Főszerkesztők: **Kárpáti Béla** és **Trautmann Henrik.** Társzerkesztők: **Kuntner Róbert, Szél Jenő, Zsengeri Manó.** Megjelenik minden hó első napján egy és fél ivnyi terjedelemben. Előfizetési ára egy évre 8 K, fél évre 4 K. Egyes szám ára 80 fillér. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IX., Meszter-u. 27. Mutatványszámot szívesen küld a kiadóhiv.

Sz: 7415—1909. tkvi.

Árverési hirdetmény kivonat.

A székelyudvarhelyi kir. törvényszek mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Schwartz Merdel utódai szászrégeni cégnek Mátys Ilyés, Maksai József, Deák János, Veres Márton, Vágási Márton, Maksai Sándor, Fülöp Lajos, Engi Bertalan, Engi János és Fabian David elleni 393 K 20 f tőke és jar. iránti vég-

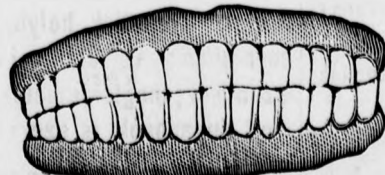
Reményi Frigyes

fogászati műterme
Székelyudvarhely

Kossuth-utca 56. szám. (Panajott-féle ház.)

Fogad: d. e. 8—12, d. u. 2—5 óráig.

A n. é. közönség szíves tudomására hozom, hogy Dicsősésmártoni fogászati műtermem Székelyudvarhelyre helyeztem át s azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a fogászat körében tartozó összes műveleteket, a fogászati tudományok legújabb vívmányai szerint végezve, a legkényesebb igényeket is kielégíthetem. o o o
Fogtömések: arany, cement, ezüst, porcelán és platínával! o o o

Szájpadlás nélküli műfogak és fogszorok! Arany fogkoronák és arany o o o csaposfogak! o o o

Fogtisztítások és érzéstelenített foghúzások! A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérve, vagyok kitünő tisztelettel: o **Reményi Frigyes** fogtechnikus, „szájpadlás nélküli műo o fog specialista! o o

Ne télovázzék, ha fáj a feje, **Beretvás-pastillát,** hanem használjon azonnal

amely 10 perc alatt a legmakacsabb migránt és fejfájást elmulasztja. — Orvosok által ajánlva. **Ára 1.20.** Beretvás Tamás gyógyszerész 3 dobozzal ingyen postai szállítással.

Őszi borsót 100 kg. 32 K. Szőszös bükkönnyt legkorábban használható takarmány 100 kg. 48 K. Szőszös bükkönny Szentjános rozsossal 50—50 százalékos arányban keverve 100 kg. 34 K. A marosvásárhelyi raktárunk, utánvét ellenében, zsákot beszerzési értékben számítjuk. o o o o o o o o o o

SZÉKELY GAZDÁK SZÖVETKEZETE.

Központ: Marosvásárhely. — Fiókok: Székelyudvarhely-Sepsiszentgyörgy.

rehabilitációs ügyében a székelyudvarhelyi kir. törvényszék területén levő a felsősófalvi 384 sz. tjkvben A + 1 rsz. ingatlanból Fabián Dávidnak 1,24 jutaleka 5 K. 759. sz. tjkvben A + 1. rsz. Deák János nevében álló ingatlan 320 K. 238. sz. tjkvben A + 1—23. rsz. 25. 29. rsz. ingatlanból Deák Jánost illető fel rész és pedig 589 hr. sz. 320 K. 595. hr. sz. 9 K. 2691. hr. sz. 9 K. 2818/2. hr. sz. 10 K. 3257. hr. sz. 4 K. 3291/2. hr. sz. 2 K. 3412., 3414 hr. sz. 12 K. 3425 hr. sz. 4 K. 3492/2. hr. sz. 7 K. 4132. hr. sz. 15 K. 4138 hr. sz. 7 K. 4919 hr. sz. 5 K. 4946 hr. sz. 1 K. 4991 hr. sz. 3 K. 5168. hr. sz. 1 K. 5175 hr. sz. 3 K. 5365 hr. sz. 5 K. 5891—5895 hr. sz. 2 K. 7558. 7564 hr. sz. 3 K. 7700 hr. sz. 8 K. 4692. hr. sz. 72 K. 3426+rsz. 7 K. 632 hrsz 10 K. 5860 hr. sz. 5 K. A 236 sz. tjkvben A + 4, 5, 8, 19, 23/25., 31., 32. rd. sz. Deák János nevében álló ingatlanok a 2818/1. hr. sz. 10 K. 3159/1 hr. sz. 4 K. 3413/1 hr. sz. 4 K. 4018 hr. sz. 5 K. 5292. hr. sz. 1 K. 5857. hr. sz. 3 K. 5893 hr. sz. 1 K. 6058. hr. sz. 2 K. 4133/3 hr. sz. 10 K. 3415. hr. sz. 4 K. 341b. hr. sz. 5 K. az 1222. sz. tjkvben A + 2769/4 hr. sz. ingatlanból Deák János egynegyed részbeni jutalék 16 K. 167. sz. tjkvben A + 8 rsz., 4341/2. hr. sz. ingatlan fel része 3 K. 196. sz. tjkvben A + 1—3. rsz. 503 hr. sz. ingatlanból Veres Márton egynegyed részbeni jutaleka 520 K. 3601/2 hrsz. ingatlanbóli jutaleka 1 K. 4293 hr. sz. ingatlanbóli jutaleka 5 K. 243 sz. tjkvben A + 1 drsz. 586 hr. sz. ingatlan fel része 1 K. 243 sz. tjkvben A + 1 rsz. 586 ha. sz. Veres Márton nevében egykettő részben álló ingatlan jutalek 1 K. 373. sz. tjkvben A + 1—14. rsz. ingatlanokból Veres Márton egytizenegyed rész jutaleka 196 K. 337. sz. tjkvben A + 398 hr. sz. ingatlanból Vágási Márton egyhuzonnegyed rész jutaleka 1 K. 255 sz. tjkvben A + 1, 3—6 rsz. Maksai Sándor nevében álló ingatlanok 31 K. 594 sz. tjkvben A + 2. rdsz. 5562 hr. sz. ingatlan P. 1 alatti bejegyzés fenntartásával 19 K. 460. sz. tjkvben A + 2082, 2180 hr. sz. ingatlanok 10 K. 70 sz. tjkvben A + 152/1, 8117/1 hr. sz. ingatlanok 333 K. 583. sz. tjkvben A + 2153. hr. sz. ingatlan 5 K. 1690. sz. tjkvben 5375/47. hr. sz. 1 K. kiküldési árban, özv. Fabián Dávidné, Vágási József és neje, özv. Vágási Sándorné, Vágási Ilyes, özv. Vágási Sámuelné, Veres Márton és neje, Veres Mihályné, özv. Deák Sándorné, özv. Fabián Lajosné sófalvi, Bányai György kolozsvári lakos haszonélvezeti joga fenntartásával az árverést elrendelte és hogy a fent megjelölt ingatlanok az 1909 évi november hó 15 napján Felsőófalva községében tartandó nyilvános árverésen el fognak adni.

Árverezni szándékozik tartozni a kiküldési ár 10 százalékát készpénzben vagy óvadékképes értékpapírral a kiküldött kezéhez letenni.

A kir. törvényszék telekkönyvi hatósága.

Székelyudvarhely, 1909. augusztus 30 án

Gyarmathy Ferenc

kir. törvényszéki e. bíró.

Magyar kir. államvasutak. 299092—909. szám. FIV.

Hirdetmény.

Közhirre tesszük, hogy a Rákospalota-Ujpest állomású áru- és kocsitorlás folytán beállott rendkívüli forgalmi viszonyokra való tekintettel, kereskedelemügyi m. kir. miniszter urnak folyó évi október hó 18-án 81061. sz. alatt kelt engedélyével, a vasuti üzletszabályzat 63. §. (3) 2, valamint a vasuti áruforgatásra vonatkozó nemzetközi egyezmény 14 cikkéhez tartozó vegrehabilitációs határozmányok 6. §. (3) 2. pontja alapján, az érvényben levő szabályszerű szállítási és póthatár-időkön kívül egy magyar, osztrák és bosznia-hercegovinai, mint a nemzetközi forgalomban f. évi október hó 22-étől kezdve visszavonásig:

a Rákospalota-Ujpest állomáson fel- és kiadásra kerülő teherárúkra — élő állatok, friss hús, friss gyümölcs, friss főzelék és tojásküldemények kivételével — még további 5 napi időleges szállítási póthatár-idő fog alkalmaztatni.

Budapest, 1909. október 20.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Alkalmazást keres.

Bármily üzleti könyvek tisztázását, rendezését, avagy ügyvédi irodai munkák teljesítését elvállalom. Tisztelettel: **Karácsony János.**

FOGORVOS

Perl József

Amerikan Dentist fogorvosi rendelőjét e hó 26-ikán megkezdi.

Grammofon és kintűnő lemezek

gyári árban kaphatók Betegh Pál könyv- és papírkereskedésében.

Tüzifa eladás.

Zsigmond-telepi tűrészemnél (Zetelaka mellett) első minőségű, száraz bükkhasábfá kapható. Nem usztatott fa! Ára ölenkint (4 ürmeter) 16 korona Mintaölekek helybeli faraktárban; az állomási épülettel szemben; megtekinthetők. (Ugyanott fuvarosok is szerezhetők.)

Klein Zsigmond.

Alkalmazást nyer:

Tanuló fűszer- és lisztüzletben ellátással vagy rendes fizetéssel;

Bolti szolgának 15-18 éves, értelmes fiú;

Pénzkezeléssel megbízható nő a fűszergyári és gőzmalmi irodában;

Fiatal ember, aki írás és számlolási képességgel bír s az üzleti szokásokban magát tovább képezni kívánja. havi megfelelő fizetéssel **Fabiac József** gőzmalmi és fűszergyári irodájában, illetve fűszer és lisztüzletében **Székelyudvarhely.**

BORI!

Fernengel Gyula székelyudvarhelyi bornagykereskedőnél

a legjobb minőségben, nagy választékban és legelőnyösebb árak mellett nagyban és kicsinyben kapható.

8831 - 909 tkvi.

HIRDETÉNY.

A t. kir. Igazságügyminiszter 1906. évi július hó 6-án 14114—906. I. M. E. I. szám alatt elrendelte, hogy az oklándi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóságához tartozó **Székelymúzsna** község telekkönyveiben felvett mindazon ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. évi XXIX. 1889. évi XXXVIII. és 1891. évi XVI. t. c. cikkek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik az 1892. évi XXIX. t. cikkben szabályozott eljárás és ezzel kapcsolatos

ban a telekkönyvi bejegyzések helyesbítése foganatosítottassék.

E célból a helyszíni eljárás a nevezett községben 1909. évi november hó 22-én fog kezdődni.

Ennélfogva felhívotnak:

1. mindazok, kik a telekkönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a telekkönyvi hatóság kiküldöttje előtt a kizűtött határnapon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okiratokat mutassák fel.

2. mindazok a kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átírásra az 1886: XXIX. t. c. 15—18 és az 1889: XXXVIII. t. c. 5. 6. 7 és 9 §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, a vagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyét nyilvánítsa, mert különben jogait ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg és illeték elengedési kedvezménytől is elesnek.

3. azok kiknek javára tényleg már megszünt követelesre vonatkozó zálogjog vagy megszünt egyéb jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törölését kérelmezzék illetve, hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellen esetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

A kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóságtól.

Oklánd, 1909. évi október hó 15-én

Kelenen Kálmán
kir. albiró.

David Domokos
géplakatosmester

Székelyudvarhelyt, Balint-u. 58. sz. a. (a vasuti állomással szemben)

Elvállal mindenféle szakmájába vágó lakatosmunkákat, raktáron tart különböző főzőkályhákat (sparhelt). Bármely gépek és egyéb szakmabeli dolgok javítását lelkiismeretesen teljesíti. o o o Méltányos árak. o o o Pontos kiszolgálás.

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótleka egy régiónak bizonyult háziszert, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvényéknél, oszónál és meghűléseknél. Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjegyű és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és K 2.— és úgyszólván minden gyógyszerertárban kapható. Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest. **Richter** gyógyszerertára az „Arany oroslához“, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Névjegyek, Meghívók, Eljegyzési és Esküvői valamint gyógyszer-jelentések.

ugyszintén mindenféle könyvnyomdai és könyvkötői munkálatok izléses kivitelben, gyorsan és pontosan készülnék

Betegh Pál villamos územre berendezett könyvnyomdát és könyvkötő-intézetet Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 31. sz. alatt.

Vidéki megrendeléseket azonnal elintéz.